

Vertaling Franse gedichten:

Victor Hugo, Charles Baudelaire, Marceline Desbordes-Valmore en
Gildas Delaporte

Feuilles Volantes

Gildas Delaporte en Bert van den Brink

Vertaling Franse gedichten:

Victor Hugo, Charles Baudelaire, Marceline Desbordes-Valmore en Gildas Delaporte

Vanuit het DAKB-huis
vertaling: Kees Buskes

©2015 Niets uit deze vertalingen mag worden gekopieerd, verspreid of anderszins gebruikt zonder uitdrukkelijke toestemming van de vertaler.

Victor Hugo (1802-1885)

Aan de opgestegen zielen

Die zielen die jij terugroept,
mijn hart, keren niet weer.
Waarom volharden zij dus,
Helaas ! in daarginds te blijven ?

In de uitbundige sferen,
In het azuur en in de schittering,
Zijn zij dus gelukkiger
Dan bij ons die van hen hielden ?

Wij hadden tussen de priëlen
Een huis dicht bij Saint-Leu .
Wat waren de bloemen mooi !
Wat was de hemel blauw !

Tussen de gevallen bladeren,
Renden we in het rode bos ;
Zochten we de kevers
Op de oude muren in de zon ;

We lachten van die gulle lach
Die vroeger bij Eden hoorde,
Terwijl we altijd verhaalden
Wat men elkaar al had verteld ;

Ik verhaalde Moeder de gans ;
We waren gelukkig, God weet het !
We slaakten kreten van vreugde
Om een vogel die voorbij ging.

Charles Baudelaire (1821-1867)

Het balkon

Moeder der herinneringen, maîtresse der maîtresses,
O jij, al mijn lusten ! O jij, al mijn plichten !
Jij zult je de schoonheid van de liefkozingen herinneren,
De zoetheid van de haard en de charme van de avonden,
Moeder der herinneringen, maîtresse der maîtresses !

De avonden verlicht door het vuur van de steenkool,
En de avonden op balkon, in een sluier rozengeur .
Wat was je boezem zacht ! wat deed jouw hart me goed !
We hebben vaak onvergankelijke dingen gezegd
De avonden verlicht door het vuur van de steenkool.

Wat zijn de zonnen mooi in de avonden zo zwoel !
Wat is de ruimte diep ! wat is het hart krachtig !
Me naar jou voorover buigend, lievelingskoningin,
Dacht ik de geur van jouw bloed te ademen.
Wat zijn de zonnen mooi in de avonden zo zwoel !

De nacht verdikte zich zoals een tussenwand,
En mijn ogen in het donker raadden jouw blikken,
En ik dronk jouw adem, o zoetheid ! o vergif !
En jouw voeten sliepen in mijn broederlijke handen in.
De nacht verdikte zich zoals een tussenwand.

Ik versta de kunst de zalige minuten op te roepen,
En zie mijn verleden verzonken in jouw knieën terug.
Want waartoe jou smachtende schoonheid elders zoeken
Dan in jouw lieve lichaam en in jouw hart zo zacht?
Ik versta de kunst de zalige minuten op te roepen !

Die eden, die geuren, die eindeloze kussen,
Herrijzen zij uit een diepte verboden voor onze sondes,
Zoals aan de hemel de verjongde zonnen rijzen
Na zich te hebben gewassen onder in de diepe zeeën ?
- O eden ! o geuren ! o eindeloze kussen !

Victor Hugo (1802-1885)

Het troebel-feest

De mooie meisjes zijn op de vlucht
En weten niet waar zich te verbergen.
Donkerbruin en blond, groot en klein,
Dansten zij dichtbij de toren ;

Een zong er, voor de cadans ;
De jongens in frisse kleuren
Haastten zich naar het danslawaai,
Bloemen op hun hoeden stekend ;

Terugkerend van de fontein,
Dansten zij dichtbij de toren.
Ik houd van Toinon, zei de eik ;
Ik van Suzon zei het keitje.

Maar de zwarte man van de sombere toren
Heeft naar hen geschreeuwd :- Lelijk ! weg ! -
En zijn bruuske adem heeft in de schaduw
Zijn benepen voeten verspreid.

De gehele dans is gevlucht,
Zwarte ogen met blauwe ogen,
Zoals in de regen een zwerm
Kouwelijke vogels wegvliegt.

En die aftocht heeft de grote bomen,
Geheel vervuld van zorg doen zwijgen,
Want meisjes die op aarde dansen
Doen de nesten in hemelen zingen.

- Wat heeft de zwarte man dus ? zeggen zij. -
Geen zang meer ; want de zwarte getuige
Heeft de schonen doen vluchten naar ver,
En de liederen naar nog verder.

Wat heeft de zwarte man dus ? - Ik weet het niet,
Antwoordt de mus, blijde vagebond ;
Zij wenen als de dageraad.
Maar een vergeet-me-niet zegt hun :

- Ik ga u deze zaken verklaren.
Voor hem bent u niet aantrekkelijk ;
De vlinders houden van de rozen,
De uilen niet.

Charles Baudelaire (1821-1867)

Herfstgezag

Van uw lange ogen heb ik het groene licht lief,
Zoete schoonheid, maar alles vandaag proeft bitter,
En niets, noch uw liefde, noch het boudoir, noch de haard,
Is me zoveel waard als de zon die de zee bestraalt.

En houd evenwel van mij, teder hart ! wees moeder,
Zelfs voor een ondankbare, zelfs voor een snoodaard ;
Minnares of zus, wilt de kortstondige zoetheid zijn
Van een glorieuze herfst of van een ondergaande zon.

Kort de taak ! Het graf wacht ; hij is begerig !
Ach ! laat me, mijn voorhoofd rustend op uw knieën,
De bleke en brandende zomer betreurend,
De gele en zachte straal van nazomer proeven !

Charles Baudelaire (1821-1867)

Middagchanson

Hoewel jouw duivelse wimpers
Je een vreemd voorkomen geven
Dat niet die van een engel is,
Tovenares met verleidelijke ogen,

Ik aanbid je, o mijn frivol,
Mijn ongelooflijke passie !
Met de devotie
Van de priester voor zijn idool.

De woestijn en het bos
balsemen jouw wilde vlechten,
Jouw hoofd vertoont het gedrag
van 't raadsel en het geheim.

Over jouw huid zwerft de geur
Als rondom een wierookvat ;
Je betovert als de avond,
Duistere en hitsige nimf

Ach ! de sterkste toverdranken
winnen het niet van je luiheid,
En jij kent de liefkozing
Die de doden doet herleven !

Jouw heupen zijn verliefd
Op jouw rug en op jouw borsten,
En jij verrukt de kussens
Door jouw verleidelijke poses.

'N enkel keertje, om te sussen
Jouw geheimzinnige manie,
Ben je kwistig, serieus,
Met de beet en de kus ;

Je verscheurt me, mijn brunette,
Met een spottende lach,
En vervolgens leg je op mijn hart
Jouw oog als de maan zo zacht.

Onder jouw schoenen van satijn,
Onder jouw charmante voeten van zijde,
leg ik zelf mijn grote blijde,
Mijn talent en mijn bestemming,

Mijn ziel door jou geheeld,
Door jou, licht en kleur !
Explosie van hitsigheid
In mijn donker Siberië !

Guillaume Appolonaire (1880-1918)

De brug Mirabeau

Onder de brug Mirabeau vloeit de Seine
En onze liefdes
Moet hij me eraan herinneren
Te allen tijde kwam de vreugde na de pijnen

Komt de nacht slaat het uur
De dagen gaan ik leef voort

De handen in de handen blijven oog in oog
Terwijl onder
De brug onzer armen versterft
De golf zo moe van de eeuwige blikken

Komt de nacht slaat het uur
De dagen gaan ik leef voort

De liefde vertrekt als dit stromend water
De liefde vertrekt
Zoals het leven langzaam is
En zoals de Verwachting al te erg is

Komt de nacht slaat het uur
De dagen gaan ik leef voort

Vlieden de dagen en vlieden de weken
Noch doorleefde tijd
Noch de liefdes keren terug
Onder de brug Mirabeau vloeit de Seine

Komt de nacht slaat het uur
De dagen gaan ik leef voort

Marceline Desbordes-Valmore (1786-1859)

De avondklokken

Wanneer de avondklokken, met hun zware slagen
Het uur tot onderaan het dal zullen laten dalen,
Als je dichtbij noch vrienden noch geliefden hebt,
Denk aan mij ! denk aan mij !

Want de avondklokken met hun sonore stem
Zullen nog gaan praten tegen jouw eenzaam hart,
En de lucht zal deze zin om jou heen doen trillen :
Houd van mij ! houd van mij !

Als de avondklokken de ongerustheid wekken,
Vraag aan de ontdane tijd wie tussen onze tranen gaat,
De tijd zal altijd zeggen dat hij slechts jou gevonden heeft
Dicht bij mij !

Wanneer de avondklokken, zo triest in het gemis,
Zullen luiden boven mijn hart dronken van jouw zijn,
Welnu ! Het is de hemelzang die voor jou zal klinken !
Voor jou en voor mij !

Wanneer de avondklokken, die luiden en die huilen,
Zullen praten over dood op de drempel van jouw zijn,
Mijmer dan dat er nog een ziel dicht bij jou blijft :
Denk aan mij ! Denk aan mij !

Victor Hugo (1802-1885)

Rotswandelingen

Eerste wandeling

Een wervelwind van schuim, in het centrum van de baai,
Gevormd door de geheimen en diepe trechters,
Schommelt zachtjes op de rondedans die hij opfleurt,
Immens bekken van albast midden in de zwarte golven.

Heer ! wat vervaardigt u van die urn van sneeuw ?
Wat schenkt u er vanaf het dagen en wat haalt de nacht eruit ?
De zee gooit tevergeefs zijn golf naar hem die hem belegert,
De wolk zijn mist en de orkaan zijn kracht.

Het onweer met zijn gerommel, de golf met zijn modder,
Gaan voorbij ; de wervelwind, vereerd door de visser,
Verschijnt weer, terwijl hij, in de diepte waar alles verandert,
Altijd dezelfde plaats en dezelfde witheid behoudt .

De visser zegt: - Daar is het, waar in een gezegende golf,
De kleine dode kinderen, elke Kerstnacht,
Hun vleugel komen bleken met de vale menselijke adem,
Voordat ze opstijgen om hemelengelen te zijn. -

Zelf zeg ik : - God plaatst daar die zo reine kelk,
Wit in weerwil van de golven en de overhangende rotsen,
Om, in de schoot van de grote natuur,
de rechtvaardige te zijn temidden van de slechteriken.

Victor Hugo (1802-1885)

Rotswandelingen

Tweede wandeling

De zee geeft 't schuim en de aarde 't zand.
Goud vermengt zich met zilver in de groene golfplooien.
Ik hoor het geruis dat de ether onoverbrugbaar maakt,
Enorm lawaai en ver weg, van bedekte stilte.

Een kind zingt dicht bij de zee die fluistert.
Niets is groot, noch klein. U hebt, mijn God,
Boven de schepping en boven het schepsel
Dezelfde gouden sterren, dezelfde blauwe hemel gezet.

Ons lot is onbeduidend ; onze visioenen zijn mooi.
De geest bedwingt 't lichaam en verlaat het op de grote dag.
De mens is een punt die met twee grote vleugels vliegt,
Waarvan de een de gedachte en de andere de liefde is.

Sereniteit boven alles ! majesteit ! kracht en gratie !
Het zeil keert terug naar de haven, de vogels naar hun nest.
Iedereen gaat rusten, en in de ruimte hoor ik
Eindeloze kussen voorzichtig kloppen.

De wind buigt de russen op de prachtige rots,
En van het kind dat zingt neemt hij de stem mee.
O wind ! Dat u in tegelijk de grashalmpjes buigt !
En dat u evenzeer de chansons meeneemt!

Wat maakt het uit ! Hier wiegt alles, en stelt gerust, en streelt.
Geen schaduw meer in het hart ! geen bittere zorgen meer !
Een onuitwisbare vrede stijgt op en blijft dalen
Van 't diepblauw van de ziel naar 't diepblauw van de zeeën.

Victor Hugo (1802-1885)

Rotswandelingen

Derde wandeling

De zon ging onder ; de avond stipt in hem volgen
Bronsde de horizon ; Op de steen van een veld zat
Een oude man, die nog maar korte tijd te leven had,
In gedachte, gericht naar de ondergaande.

Het was een oude herder, pastoor in de bergen,
Die vroeger, jong en arm, gelukkig, vrij en zonder wetten,
Op tijd dat de berg vlucht onder de schaduw die hem wint,
Vrolijk zijn fluit in het bos liet zingen

Heden rijk en oud, de ziel vol verleden,
Onvermoeibaar oervader van een grote familie,
Terwijl zijn kudde terugkeerde van de vlakte,
Ontstegen aan de aarde, beschouwde hij de hemelen.

De dag die bijna eindigt weegt op tegen hij die begint.
De oude pastoor droomde onder het azuur zo mooi.
De oceaan voor hem verlengde zich, immense
Zoals gerechtvaardigde hoop aan de poorten van het graf.

O plechtig ogenblik ! De bergen, de ongenaakbare zee,
De winden, verstilden en staakten hun verzet.
De oude man keek naar de ondergaande zon ;
De zon keek naar de oude man op de grens van de dood.

Victor Hugo (1802-1885)

Rotswandelingen

Vierde wandeling

God ! wat zijn de bergen mooi met die schaduwvlekken !
Hoe bekoorlijk is de zee en hoe licht de hemel !
Van de voorbijgaande dagen wat maakt het aantal me uit !
Raak ik het oneindig, zie ik de eeuwigheid.

Onweders ! hartstochten ! zwijg in mijn ziel !
Nooit zo dicht bij God bleef mijn hart ongeschonden.
De ondergaande begluurt me met zijn vuurogen,
De uitgestrekte zee praat tegen me, ik voel me gewijd.

Gezegend of hij me nu haat of van me houdt !
Laten we al onze momenten aan de liefde, aan de geest geven.
Dwaas hij die de glorie najaagt of zich verdiept in een probleem !
Zelf wil ik alleen maar liefhebben, want ik heb zo weinig tijd !

De ster haalt de vloten voor de dag waar de zon zich verdrinkt ;
Het nest zingt ; de golf aan mijn voeten trekt zich terug ;
In al deze luister plooit de zon zich.
Mijn god, wat is de ziel groot en wat is de mens klein !

Alle geschapen objecten, vuur dat glanst, zee die rilt,
Kennen niet half de grote faam van de Allerhoogste.
Vaag werpen zij de klanken die alleen ik verenig ;
Elk zegt zijn syllabe, en ik zeg het woord.

Mijn stem verheft zich ten hemel, zoals de jouwe, zinkt!
Zee, ik droom met jou ! bergen, ik bid met jullie !
De natuur is de wierook, rein, eeuwig, subliem ;
Zelf ben ik het wierookvat, verstandig en zacht.

Gildas Delaporte

Etty Hillesum

Nog een zwarte nacht van kou en stank;
Ah! het is morgen dinsdag, die door me heen spookt;
In de verte hoor ik de fluit van de trein
Zich vermengen met het geblaf van de honden.

Westerbork: vervloekte plek
Aan de poorten van de hel;
Zijden draad, mooie Etty
Bloem in de woestijn.

Zij willen er altijd duizend, niet één minder;
Grootvader, moeder, dochter, broer of neef;
Ik ken er al zoveel bij hun voornaam,
Mireille, Jonathan of Gideon.

Men laat de deuren al rollende piepen;
Zij ontbloten aldus een gapend gat.
Zij gaan zich daar verdringen, ik hoor hun kreten,
Zij raden waarheen zij gaan, zij hebben het begrepen.

Vanuit het DAKB-huis
vertaling: Kees Buskes

©2015 Niets uit deze vertalingen mag worden gekopieerd, verspreid of anderszins gebruikt zonder uitdrukkelijke toestemming van de vertaler.